

3 (Sem-2/CBCS) PHI HG/RC

2024

PHILOSOPHY

(Honours Generic/Regular Course)

Paper : PHI-HG/RC-2016

(Indian Philosophy)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ দিয়া :

- (a) What is the meaning of the word 'Astika'
in Indian philosophy?

ভাৰতীয় দৰ্শনত 'আস্তিক' শব্দৰ অৰ্থ কি ?

- (b) Who is the founder of Samkhya
philosophy?

সাংখ্য দৰ্শনৰ প্ৰতিষ্ঠাতা কোন ?

(2)

- (c) Jaina metaphysical theory is called _____.
(Fill in the blank)

জৈন দৰ্শনৰ আধ্যাত্মতত্ত্বক _____ বুলি কোৱা হয়।
(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

- (d) Give an example of Jnanalaksana Pratyaksa.

জ্ঞানলক্ষণ প্রত্যক্ষৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।

- (e) 'Nirvana' is related with which Noble Truth of Buddhism?

'নিৰ্বাণ' বৌদ্ধ দৰ্শনৰ কোনটো আৰ্যসত্যৰ লগত জড়িত?

- (f) What is the first product of evolution according to Samkhya?

সাংখ্য দৰ্শনৰ মতে, জগতৰ ক্ৰমবিকাশৰ প্ৰথম উৎপাদন কি?

- (g) How many paths are suggested by the Buddha philosophy for the cessation of suffering?

দুখ নিবৃত্তিৰ উপায় হিচাপে বৌদ্ধ দৰ্শনে কেইটা পথ বা মাৰ্গৰ কথা উল্লিখ কৰিছে?

(3)

- (h) What is the meaning of Ramanuja's philosophy of Visistadvaita?

ৰামানুজৰ দৰ্শনৰ মতে বিশিষ্টাদ্বৈতৰ অৰ্থ কি?

- (i) Who is the author of *Brahmasutra*?

'ব্ৰহ্মসূত্র'ৰ ৰচক কোন?

- (j) "Ananta Dharmakam Vastu." Which philosophical system supports this statement?

"অনন্ত ধৰ্মকং বস্তু।" কোনটো দাৰ্শনিক সম্প্ৰদায়ে এই উক্তিটো সমৰ্থন কৰে?

2. Answer the following questions in brief : 2×5=10

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ চমুকৈ উত্তৰ দিয়া :

- (a) What is Samanyalaksana Pratyaksha according to Nyaya system?

ন্যায় দৰ্শন অনুসৰি সামান্যালক্ষণ প্রত্যক্ষ কি?

- (b) What do you mean by 'Triratna'?

'ত্ৰিবৰ্ত্তন' বুলিলে কি বুজা?

(4)

(c) What is Satkaryavada?

সৎকাৰ্যবাদ কাক বোলে ?

(d) What are the two stages of Brahman according to Sankaracharya?

শংকৰাচাৰ্যৰ মতে ব্ৰহ্মৰ দুটা স্তৰ কি কি ?

(e) How many qualities constitute Prakriti? What are they?

প্ৰকৃতি কেইটা গুণেৰে গঠিত ? সেইকেইটা কি কি ?

3. Answer the following questions (any four) : $5 \times 4 = 20$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো চাৰিটা) :

(a) Explain briefly the Jaina theory of Syadvada.

জৈন দৰ্শনৰ স্যাদবাদৰ তত্ত্বটোৰ বিষয়ে চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(b) Discuss briefly the dichotomy between Astika and Nastika in Indian philosophy.

ভাৰতীয় দৰ্শনৰ আস্তিক আৰু নাস্তিক দ্বিধাকৰণ সম্পৰ্কে চমুকৈ আলোচনা কৰা।

(5)

(c) Explain briefly Laukika or Ordinary perception as advocated by the Nyaya system.

ন্যায় দৰ্শনে সমৰ্থন কৰা লৌকিক প্ৰত্যক্ষৰ বিষয়ে চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Describe Samkhya theory of evolution.

সাংখ্য দৰ্শনৰ ক্ৰমবিকাশৰ তত্ত্বটো বৰ্ণনা কৰা।

(e) Explain the nature of Jiva and Brahman after Ramanuja's Vedanta philosophy.

ৰামানুজৰ বেদান্ত দৰ্শন অনুসাবে জীৱ আৰু ব্ৰহ্মৰ প্ৰকৃতি ব্যাখ্যা কৰা।

(f) Discuss briefly the arguments for the existence of Prakriti.

প্ৰকৃতিৰ অস্তিত্ব-সম্পৰ্কীয় যুক্তিসমূহ চমুকৈ আলোচনা কৰা।

4. Answer the following questions (any four) :

$10 \times 4 = 40$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো চাৰিটা) :

(a) Discuss the common characteristics of Indian philosophy.

ভাৰতীয় দৰ্শনৰ সাধাৰণ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

(6)

- (b) Discuss the Buddhist doctrine of Pratityasamutpada.

বৌদ্ধ দৰ্শনৰ প্ৰতীত্যসমুৎপাদ তত্ত্বটো আলোচনা কৰা।

- (c) Critically discuss Samkara's concept of Brahman.

শংকৰাচাৰ্যৰ ব্ৰহ্মৰ ধাৰণাটো সমালোচনাসহ আলোচনা কৰা।

- (d) Discuss the Jaina theory of Anekantavada.

জৈন দৰ্শনৰ অনেকান্তবাদ তত্ত্বটো আলোচনা কৰা।

- (e) What are the various kinds of Inference or Anumana according to Nyaya system? Explain.

ন্যায় দৰ্শন অনুসাবে অনুমানৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহ কি কি? ব্যাখ্যা কৰা।

- (f) What are the Four Noble Truths of Buddhism? Discuss.

বৌদ্ধ দৰ্শনৰ চাৰি আৰ্যসত্য কি কি? আলোচনা কৰা।

(7)

- (g) Discuss the doctrine of the non-existence of the Soul of Buddhism.

বৌদ্ধ দৰ্শনৰ অনাত্মবাদ মতবাদটো বহলাই লিখা।

- (h) Explain the arguments as advocated by Samkhya regarding the existence of Purusa.

পুৰুষৰ অস্তিত্ব সম্পৰ্কে সাংখ্যই আগবঢ়োৱা যুক্তিসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

